

FIȘA DISCIPLINEI
(PSIHOLOGIA VÂRSTELOR I – PSIHOLOGIA COPILULUI)

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA "OVIDIUS" DIN CONSTANȚA
1.2 Facultatea	PSIHOLOGIE ȘI ȘTIINȚELE EDUCAȚIEI
1.3 Departamentul	PSIHOLOGIE, ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI ȘTIINȚELE EDUCAȚIEI
1.4 Domeniul de studii:	PSIHOLOGIE
1.5 Ciclul de studii:	LICENȚĂ
1.6 Programul de studii:	PSIHOLOGIE
1.7 Anul universitar	2021-2022

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei		PSIHOLOGIA VÂRSTELOR I (PSIHOLOGIA COPILULUI)					
2.2 Cod disciplină		P1103					
2.3 Titularul activităților de curs		LECTOR UNIV DR CLAUDIA SĂLCEANU					
2.4 Titularul activităților aplicative		LECTOR UNIV DR CLAUDIA SĂLCEANU/CONF. UNIV. DR. LAURA GIURGIU					
2.5 Anul de studii	I	2.6 Semestrul	I	2.7. Tipul de evaluare	examen	Regimul disciplinei	DS, DI

3. Timpul total estimat

3.1 Număr de ore activități directe pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 aplicații	1
3.4 Total ore activități directe pe semestru	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 aplicații	14
3.7 Total ore de studiu individual					58
Distribuția fondului de timp					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					15
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutorial					5
Examinări					3
Alte activități					
3.8 Total ore pe semestru	100 (curs + seminar + studiu individual)				
3.9. Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de competențe	Competențe digitale, utilizare platforme online

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	- Predare sincronă online, prin videoconferință, pe platforma MS Teams. Studenții vor primi (în secțiunea Files) de pe această platformă cursul, prezentările powerpoint aferente temelor discutate, filmări și link-uri utile. - Sală de curs, dotată cu laptop, videoproiector și software adecvat (Power Point, Word)
5.2. de desfășurare a seminarului	- Învățare colaborativă online, pe platforma MS Teams. Studenții vor primi (în secțiunea Files) de pe această platformă bibliografie (sub formă de fișiere word, pdf, jpg) pentru realizarea temelor de seminar, filmări și link-uri utile. - Sală de seminar, dotată corespunzător (tablă, laptop, videoproiector, calculatoare)

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	• C1 Operarea cu concepte fundamentale în domeniul psihologiei • C2 Proiectarea și realizarea unui demers de cercetare în psihologie • C3 Evaluarea critică a situațiilor problematice și a soluțiilor posibile în psihologie • C4 Evaluarea psihologică a individului, grupului și organizației • C5 Proiectarea și realizarea intervențiilor psihologice • C6 Relationarea și comunicarea interpersonală specifică domeniului psihologiei
Competențe transversale	• CT1 Exercițierea sarcinilor profesionale conform principiilor deontologice specifice în exercițierea profesiei • CT2 Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice • CT3 Autoevaluarea nevoilor de formare continuă în vederea adaptării competențelor profesionale la dinamica contextului social.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Familiarizarea cu conceptele și noțiunile specifice disciplinei <i>Psihologia dezvoltării</i>
7.2 Obiectivele specifice	1. Problematika și importanța psihologiei dezvoltării în cadrul științific general al psihologiei 2. Enumerarea și prezentarea teoriilor stadialității vieții psihice 3. Caracterizarea fiecărui stadiu de vârstă din perspectiva dezvoltării fizice, psihice și sociale

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Număr ore alocate
TEMA 1 – PSIHLOGIA DEZVOLTĂRII – NOȚIUNI INTRODUCTIVE • Obiectul de studiu al psihologiei dezvoltării. Problematika și importanța teoretică a disciplinei • Conceptul de dezvoltare – abordare multidimensională și plurifactorială	Dezbateri + prezentare multimedia	2 ore
TEMA 2 – TEORIILE DEZVOLTĂRII UMANE • Abordarea psihanalistă (S. Freud, E. Erikson) • Teoriile învățării (J.B. Watson, I. Pavlov, B.F. Skinner, A. Bandura) • Teoria constructivistă (J. Piaget) • Abordarea socioculturală (L. Vîgotski) • Teoria dezvoltării morale (L. Kohlberg)	Dezbateri + prezentare multimedia	4 ore
TEMA 3 – EMBRIOLOGIA ȘI PRIMUL AN DE VIAȚĂ • Etapa prenatală a dezvoltării umane • Nașterea și nou-născutul • Semnificația primului an de viață pentru întreaga dezvoltare psihică • Regimul de viață al nou-născutului • Aspecte ale dezvoltării fizice în primul an de viață • Aspecte ale dezvoltării psihice în primul an de viață	Dezbateri + prezentare multimedia	4 ore

4. PERIOADA ANTEPREȘCOLARĂ • Regimul de viață și dezvoltarea fizică a antepreșcolarului • Dezvoltarea motricității la antepreșcolar • Aspectele dezvoltării percepțiilor și apariția reprezentărilor • Particularitățile memoriei și atenției • Dezvoltarea limbajului între 1 și 3 ani • Gândirea simbolică și preconceptuală a antepreșcolarului • Dezvoltarea afectivă și socială între 1 și 3 ani • Jocul la antepreșcolar • 9. Dezvoltarea conștiinței de sine și a conștiinței asupra lumii	Dezbateri + prezentare multimedia	6 ore
5. PERIOADA PREȘCOLARĂ • Semnificația generală a celei de-a doua copilării pentru dezvoltarea umană • Regimul de viață și dezvoltarea fizică la preșcolar • Dezvoltarea motricității la preșcolar • Aspectele dezvoltării senzoriale la preșcolar • Dezvoltarea gândirii între 3 și 6-7 ani • Dezvoltarea limbajului la preșcolar • Memoria și imaginația – aspecte caracteristice pentru preșcolar • Particularitățile atenției și voinței la preșcolar • Transformările semnificative ale afectivității între 3 și 7 ani • Dezvoltarea motivației la preșcolar • Construirea bazelor personalității la preșcolar • Caracteristicile jocului și a altor forme de activitate la preșcolar	Dezbateri + prezentare multimedia	6 ore
6. PERIOADA ȘCOLARĂ MICĂ 1. Transformările dominante din profilul școlarului mic 2. Regimul de viață și adaptarea la mediul școlar 3. Aspecte ale dezvoltării fizice și motorii între 7 și 10 ani 4. Aspectele dezvoltării psihice la școlarul mic 5. Dezvoltarea personalității copilului de vârstă școlară mică	Dezbateri + prezentare multimedia	6 ore

Bibliografie

1. Armstrong, K.H., Ogg, J.A., Sundman-Wheat, A.N., St. John Walsh, A. (2014). Evidence-Based Interventions for Children with Challenging Behavior. Springer Books
2. Atkinson, R.L. (coordonator), (2002), *Introducere în psihologie*, ediția a XI-a, București, Ed. Tehnică
3. Birch, A. (2000), *Psihologia dezvoltării*, București, Ed. Tehnică
4. Bonchiș, E. (2004), *Psihologia copilului*, Oradea, Ed. Universității din Oradea
5. Crețu, T. (2009), *Psihologia vârstelor*, ediția a III-a revăzută și adăugită, Iași, Ed. Polirom
6. Dombrowski, S.C. (2015). Psychoeducational Assessment and Report Writing. Springer Books
7. Golu, F. (2015). *Manual de psihologia dezvoltării. O abordare psihodinamică*. Iași: Ed. Polirom
8. Golu, P. (2001), *Psihologia învățării și a dezvoltării*, București, Ed. Fundației Humanitas
9. Hayes, N.; Orrell, S. (2010), *Introducere în psihologie*, București, Ed. All
10. Huang, R., Spector, J.M., & Yang, J. (2019). Educational Technology. A Primer for the 21st Century. Springer Books
11. Lubotsky Levin, B., & Hanson, A. (2020). Foundations of Behavioral Health. Springer Books
12. Maich, K., Levine D., & Hall, C. (2016). Applied Behavior Analysis. Fifty Case Studies in Home, School and Community Settings. Springer Books
13. Muntean, A. (2009), *Psihologia dezvoltării umane*, ediția a III-a revăzută și adăugită, Iași, Ed. Polirom
14. Nicola, I. (1996), *Tratat de pedagogie școlară*, București, EDP
15. Papalia, D.E.; Wendkos Olds, S.; Duskin Feldman, R. (2010), *Dezvoltarea umană*, București, Ed. Trei
16. Pânișoară, G., Sălăvăstru, D., Mitrofan, L. (coord.), (2016). *Copilăria și adolescența. Provocări actuale în psihologia educației și dezvoltării*. Iași: Ed. Polirom
17. Pânișoară, G. (2011). *Psihologia copilului modern*. Iași: Ed. Polirom
18. Rayner, E., Joyce, A. (2012). *Psihodinamica dezvoltării umane. Creștere, maturitate, senectute*. București: Ed. Trei
19. Salceanu, C. (2015), *Psihologia dezvoltării umane*, Craiova: Ed. Sitech
20. Semrud-Clikeman, M., & Ellison P.A.T. (2009). Child Neuropsychology. Assessment and Interventions for Neurodevelopmental Disorders. 2nd edition. Springer Books
21. Shapiro, L.E. (2016). *Inteligența emoțională a copiilor. Jocuri și recomandări pentru un EQ ridicat*. Iași: Ed. Polirom
22. Siegel, D.J., Bryson, T.P. (2016). *Inteligența parentală. Disciplina dincolo de drame și haos emoțional*. București: Ed. Povești de păpădie
23. Sion, G. (2007), *Psihologia vârstelor*, ediția a IV-a, București, Ed. Fundației România de Măine
24. Șchiopu, U.; Verza, E. (1997), *Psihologia vârstelor. Ciclurile vieții*, ediția a III-a revizuită, București, EDP
25. Verza, E.; Verza, F.E. (2017). *Psihologia copilului și dezvoltării*. București: Ed. Trei
26. Verza, E.; Verza, F.E. (2000), *Psihologia vârstelor*, București, Ed. Pro Humanitate
27. Wong, B., Hairon, S., Tee Ng, P. (eds.) (2019). School Leadership and Educational Change in Singapore. Springer Books
28. Zlate, M. (2000), *Introducere în psihologie*, ediția a III-a, Iași, Ed. Polirom

8.2 Seminar / Laborator/Lucrări practice	Metode de predare	Număr ore alocate	Me
1. Contextul biologic al dezvoltării 2. Bolile genetice 3. Modalitățile de a deveni părinte 4. Tipuri și forme ale mediului ca factor de influență al dezvoltării 5. Conceptul de nișă de dezvoltare 6. Natura culturală a dezvoltării umane 7. Metode de cercetare în psihologia vârstelor 8. Teoriile dezvoltării umane (teoriile developmentaliste, teoria psihianalitică, teoria psihosocială, teoriile învățării, teoria dezvoltării cognitive, abordarea socioculturală, teoria dezvoltării morale)	Dezbateri. Aplicații.	2 ore	

1. Mediul prenatal 2. Mediul perinatal (experiența mamei, experiența tatălui, acomodarea parentală și fraternă) 3. Mediul neonatal 4. Dezvoltarea motricității în primul an de viață 5. Capacitățile senzoriale timpurii și organizarea sistemului perceptiv 6. Dezvoltarea inteligenței 7. Apariția capacităților imitative 8. Dezvoltarea limbajului 9. Bazele dezvoltării psihosociale 10. Funcțiile parentale	dezbateri, analiză critică,	3 ore	
1. Teoriile sinelui 2. Autocunoașterea și autorecunoașterea 3. Autocontrolul 4. Identitatea de sine 5. Copilul cu handicap 6. Psihopatologia în prima copilărie (conduitele de adormire și somn, tulburările sfincteriene, tulburările psihosomatice, tulburările motorii, dificultăți de învățare și comunicare, autismul și tulburările de dezvoltare pervazive)	dezbateri, aplicații	2 ore	
1. Dezvoltarea gândirii între 3 și 6-7 ani (înțelegerea obiectelor în spațiu, cauzalitatea, identitatea, clasificarea, conceptul de număr, invarianții, convingerile greșite, păcălirea copilului, deosebirea aparenței și fanteziei de realitate) 2. Vocabular, morfologie, sintaxă 3. Solilocviul și alte forme de limbaj 4. Dezvoltarea întârziată a limbajului 5. Construirea bazelor personalității (concepția despre sine și autodefinirea, stima de sine, înțelegerea și reglarea emoțiilor, genul, relațiile cu alți copii, conștiința morală) 6. Jocul și învățarea 7. Tipuri de instituții preșcolare și obiectivele lor	aplicații, analiză critică, dezbateri, studii de caz	3 ore	
1. Abordarea piagetiană a gândirii 2. Dezvoltarea limbajului 3. Atmosfera în familie și emoțiile copilului 4. Dezvoltarea personalității copilului (imaginea de sine, stereotipurile de gen, caracterul și conștiința morală, raționamentul moral) 5. Copilul în grupul celor de aceeași vârstă 6. Psihopatologia copilăriei mijlocii (probleme de conduită, ADHD, stări și tulburări anxioase, tulburarea obsesiv-compulsivă, conduitele isterice, PTSD, tulburări somatoforme)	dezbateri, aplicații	2 ore	
1. Elaborarea unei grile de observație pe un comportament la alegerea studentului 2. Aplicații privind metodologia unui studiu de caz, culegerea datelor, analiza datelor, elaborarea concluziilor	dezbateri, aplicații	2 ore	
9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului			
Un absolvent trebuie să cunoască și să aplice noțiunile fundamentale ale psihologiei, să-și formeze un limbaj de specialitate în domeniul psihologiei dezvoltamentale.			

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea noțiunilor fundamentale	Evaluare scrisă pe parcursul semestrului online/fata în fata. Se acordă o notă per test, nota finală fiind media notelor	20%
10.5 Seminar / laborator/ip/stagii	Prezența și implicarea în activitatea aplicativă	Realizarea temelor de seminar	10%
	Realizarea și prezentarea temelor de seminar	Evaluare orală pe parcursul semestrului online/fata în fata	10%
	Realizarea unui proiect în timpul orelor de seminar online/fata în fata	Evaluare online a proiectului pe baza criteriilor	30%
	Prezentarea orală a proiectului	Examen oral	30%
Portofoliul va consta în realizarea unui studiu. Studenții vor aplica, individual, testul BASC-2 pe un eșantion de 30 copii (cu vârste între 2 și 11 ani). Va fi solicitată aplicarea instrumentului, scorarea scalelor, interpretarea calitativă și cantitativă a rezultatelor și elaborarea de concluzii. Portofoliul va avea forma unui articol științific, pentru realizarea căruia cadrul didactic titular va furniza un template cu detalii despre structură și redactare. Portofoliul va fi notat după următoarele criterii: 1. Respectarea template-ului – 1 punct 2. Respectarea structurii articolului – 1 punct 3. Calitatea părții teoretice (concordanța teorie-cercetare) – 1 punct 4. Calitatea bibliografiei din teorie – 1 punct 5. Prezentarea academică a rezultatelor – 1 punct 6. Calitatea interpretărilor cantitative (statistice) – 1 punct 7. Calitatea interpretărilor psihologice, calitative, personale – 1 punct 8. Consultarea și citarea de studii de specialitate care susțin rezultatele obținute – 1 punct 9. Respectarea standardelor APA în citare (în teorie, discuții, bibliografie) – 1 punct 10. Tabelul excel cu baza de date – 1 punct Portofoliul va fi prezentat sub formă de powerpoint, timp de 5 minute, în ziua examenului. Prezentarea va fi notată și va avea pondere în nota finală.			
10.6 Standard minim de performanță			
Definirea și caracterizarea stadiilor de vârstă din punctul de vedere al palierelelor dezvoltării fizice, evoluției dezvoltării psihice și al dezvoltării personalității Evaluarea se va realiza în regim on-line pe platforma Teams prin prezentarea portofoliului realizat pe parcursul semestrului. Portofoliile vor fi încărcate în platforma.			

Data completării

Titularul activităților de curs

Titular aplicații

20.09.2021

Asist. univ. dr. C. Sălcăuș
Sălcăuș

Asist. univ. dr. C. Sălcăuș
Sălcăuș

Data avizării în Departament,
01.10.2021

Director de Departament

Sălcăuș